

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

jsem lékař, kdo je víc? (Někteří čtenáři si možná vzpomenou, že původně, za socialismu, to nebyl lékař, ale horník, ale dnes je všechno jinak.) Být klinikem, v kontaktu s pacienty, diagnostikovat, léčit, pomáhat a nést zodpovědnost vytváří atmosféru, ve které jsme my klinici doma, a když doma nejsme, chybí nám. Dva roky jsem učil neurofyzilogii na univerzitě Paris VII (Université Denis Diderot) a prováděl výzkum v ústavu INSERM na neurochirurgické klinice v nemocnici Sainte Anne, kde Bancaud a Talairach zavedli do epileptochirurgie stereoelektroencefalografii (SEEG). Výzkum jsem prováděl na pacientech s epileptochirurgickými indikačními schůzkami, účastnil jsem se epileptochirurgických indikačních schůzek, byl jsem při exploracích – ale byl jsem tam jako vědec, ne klinik, a druhý rok mi to už hodně chybělo. Takže jsem se vrátil do Brna, i když jsem v Paříži mohl zůstat (tehdy s osmnásobkem mého brněnského platu). Avšak být klinikem nevyhovuje každému. Příčiny mohou být různé, znám několik kolegů, kteří přešli z kliniky do výzkumu, vyhovovalo jim to více. Když jsem se díval do literatury, překvapilo mě, kolik slavných osobností studovalo medicínu, aby se proslavili v úplně jiných oborech.

Mikuláš Koperník a Galileo Galilei studovali na univerzitách v Krakově a Pise vedle matematiky a astronomie také medicínu. Luigi Galvani nebyl fyzikem, přestože jej proslavily objevy v oblasti elektřiny, ale profesorem na lékařské fakultě v Bologni. Filozof John Locke získal bakalářský titul medicíny v Oxfordu, autor klasifikace rostlin Carl Linneus studoval botaniku a medicínu v Uppsale. . .

Také literáti, lékařem byl François Rabelais, autor z dnešního pohledu téměř sci-fi románu Gargantua a Pantagruel. A. Cronin, autor Citadely, byl lékařem a spisovatelem, podobně jako otec Sherlocka Holmese, Conan Doyle, který vystudoval medicínu v Edinburgu. Velký německý básník Friedrich Schiller a třeba anglický spisovatel Somerset Maugham byli nejdříve lékaři, než se plně věnovali psaní románů, her a básní.

Také politici jako Georges Clemenceau – vítězný francouzský premiér za první světové války, nebo Sun Yat Sen, který praktikoval medicínu v Hong Kongu, kde vystudoval, a v Macau, než se stal prvním prezidentem Čínské republiky. Nejsem si však jistý, že medicína vždy nutně vedla k humanismu. Jean Marat praktikoval medicínu v Anglii, než se vrátil do Francie a zapojil se do hororů jakobínských diktatur – jak víme ze známého obrazu

od Jacques-Luis Davida, byl zavražděn ve vaně, probodnutý mladou dámou. Objev gilotiny lékařem Josephem Guillotinem měl vést k minimalizaci utrpení stínaného, ale nemám pocit, že bych měl být z jeho objevu nadšený. To ani nemluví o haitském diktátorovi Duvalierovi, kterému se říkalo Papá Doc. Ernesto Che Guevara, ikona revoluce, původně argentinský lékař, po převzetí moci na Kubě velel masovým popravám v pevnosti La Cabaña. (V roce 1966, než se vrhl do další revoluce, pro něj osudné, v Bolívii, strávil pět měsíců v Československu, v Ládví.) Ale také cestovatelé, kteří objevovali Afriku, jako Mungo Park a David Livingstone. . .

Našli bychom jistě další slavná jména. Někteří z nich praktikovali medicínu, než se proslavili jinak, někteří ji nepraktikovali vůbec, všichni ji však studovali. Víme, jak je odjakživa studium medicíny náročné (i když, podle mého názoru, by se u nás mělo modernizovat). Mám však pocit (asi to nestačí na hypotézu, jen pocit. . .), že náročnost studia medicíny pomohla mnoha génium proslavit se v různých oborech. Na vaše příspěvky

se i s redakční radou těší

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.,
FCMA, FANA, FEAN
předseda redakční rady

